

Egzamin
Prawo międzynarodowe publiczne
SSP II
17 czerwca 2019 r.

1. Ministerstwo Spraw Zagranicznych państwa Alfa przygotowuje się do podjęcia działań skierowanych przeciwko państwu Beta, a mających za swój przedmiot kwestię roszczeń reparacyjnych i odszkodowawczych związanych z zakończonym 40 lat temu konfliktem zbrojnym. Biuro Prawne MSZ zostało poproszone o przygotowanie analizy, która ma zobrazować sposoby skutecznego rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu sądowym lub metodami dyplomatycznymi. Jako prawnik/prawniczka zatrudniony/-a w Biurze przygotuj zwięzłą notę z komentarzem obrazującą scenariusz kroków/działań/warunków (przynajmniej 5), których podjęcie/spelnienie zwiększa szanse/stanowi *conditio sine qua non* rozwiązania spornej kwestii bądź stanowi dla niej zagrożenie. **[25 pkt]**

2. Rozwiń każde z haseł w zwięzłe międzynarodowoprawne definicje (maksymalnie 5-zdaniowe):
  - a) traktat Jay'a,
  - b) Światowa Organizacja Zdrowia,
  - c) Pasquale Fiore,
  - d) traktat westfalski,
  - e) sprawa *Lockerbie*,
  - f) krystalizacja normy prawa zwyczajowego,
  - g) zrzeczenie,
  - h) ciało niebieskie,
  - i) zbrodnia międzynarodowa,
  - j) prawo do obywatelstwa. **[20 pkt]**

3. Państwa Gamma, Delta, Sigma, Epsilon i Zeta w roku 1999 podjęły negocjacje mające na celu zawarcie umowy międzynarodowej o pomocy prawnej w sprawach cywilnych i karnych, obejmującej także klauzulę uchylającą przed sądami krajowymi immunitet jurysdykcyjny osób pochodzących z państw-stron porozumienia i pełniących funkcję organów państwowych w sprawach dotyczących odpowiedzialności karnej z tytułu popełnienia czynu objętego zasadą represji wszechświatowej (jurysdykcji uniwersalnej). W roku 2001 na konferencji w Taborze, stolicy Sigmy, podpisany został tekst porozumienia. Artykuł 50 Umowy z Taboru stanowi, że jej zawarcie następuje w trybie mieszanym, w zależności od treści pełnomocnictw, zgłoszonych zastrzeżeń lub wymogów przewidzianych w prawie krajowym, a wejście w życie jest uzależnione od wyrażenia zgody przez co najmniej trzy państwa umawiające się. W imieniu Gammy, Delty, Sigmy i Zety tekst umowy podpisali ministrowie spraw zagranicznych, w imieniu Epsilonu z tytułu swojej funkcji podpis złożył ambasador tego państwa Cyrus S. akredytowany w Zecie i odpowiedzialny za negocjowanie przedmiotowej umowy. Jedynie przepisy rangi konstytucyjnej państw Gamma, Delta i Sigma zastrzegają w sprawach dotyczących zawierania umów międzynarodowych regulujących sprawy z zakresu prawa cywilnego lub karnego tryb złożony wyrażenia zgody. Po dwóch latach od podpisania Umowy wymóg ratyfikacji został dopełniony przez Gamkę, a w kolejnym roku przez Deltę. Stosowne dokumenty ratyfikacyjne zostały przekazane Sigmie, pełniącej funkcję depozytariusza.

W roku 2002 sąd krajowy w Epsilonie potwierdził nakaz aresztowania ministra spraw zagranicznych Gammy, Gedeona S. w związku z postawionym mu zarzutem współuczestnictwa w popełnieniu zbrodni międzynarodowej. W następstwie tego kroku Gamma podniosła względem Epsilonu zarzut naruszenia prawa międzynarodowego, w odpowiedzi otrzymując notę o naruszeniu przedmiotu i celu Umowy z Taboru, która w art. 40 reguluje kwestie związane z odpowiedzialnością międzynarodową za złamanie jej postanowień. Stosowna klauzula przewiduje odpowiedzialność strony za oczywiste naruszenie przedmiotu i celu porozumienia. W toku wymiany notyfikacji Gamma stwierdziła, że nie może być mowy o odpowiedzialności tego państwa z uwagi na brak bezprawności działania po jego stronie oraz treść odpowiednich norm powszechnego prawa międzynarodowego dotyczących zakresu immunitetu jurysdykcyjnego przedstawiciela państwa. Epsilon z kolei uściślił, że źródłem odpowiedzialności Gammy jest naruszenie postanowień zarówno Umowy z Taboru, postanowień Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów

z 1969 r. oraz Zasad Komisji Prawa Międzynarodowego odpowiedzialności państw za naruszenie prawa międzynarodowego.

W następstwie zaistniałego sporu Gamma i Epsilon zawarły w 2004 r. umowę kompromisową. Na jej podstawie przekazały spór do rozstrzygnięcia trybunałowi arbitrażowemu *ad hoc*. W międzyczasie państwo Delta powiadomiło o całej sytuacji Radę Bezpieczeństwa ONZ, która rozważywszy wszystkie jej elementy podjęła na podstawie rozdziału VII Karty ONZ stosowną uchwałę. **[35 pkt]**

Oceń sytuację pod kątem prawidłowości podejmowanych przez poszczególne państwa kroków i towarzyszącej im argumentacji (1). Wskaż elementy stanu faktycznego kluczowe dla rozstrzygnięcia sporu między Gammą i Epsilonem w postępowaniu przed trybunałem arbitrażowym i zarysuj kształt rozstrzygnięcia, uwzględniając przy tym rolę uchwały RB ONZ (2).

Wszystkie państwa należą do Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz są stronami, z wyłączeniem Epsilonu, Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów z 1969 r. Gamma swoją zgodę na związanie się KWPT wyraziła w 2006 r. Umowa kompromisowa przewiduje rozstrzygnięcie sporu na podstawie wiążących strony norm prawa międzynarodowego. Herbert B., członek Komisji Prawa Międzynarodowego, zgłoszony do jej składu jako kandydat Epsilonu, w trakcie prac występował przeciwko przyjęciu Zasad odpowiedzialności państw za naruszenie prawa międzynarodowego (2001).